

Huisvesting vleesstieren op Waiboerhoeve

H.A. ten Hove (onderzoeker Waiboerhoeve)

Op de Waiboerhoeve kunnen 400 vleesstieren gehuisvest worden, variërend in de leeftijd van 0 tot 16 maanden. De opfok van deze stieren gebeurt in drie fasen, in drie verschillende stallen.

Eerst komen de stieren in de opfokstal gedurende de leeftijd van 0 tot en met 3 maanden oud. Daarna komen ze in de overgangsstal van 4 tot en met 6 maanden, waarna ze afgemest worden in een van de 2 afmeststallen voor stieren van 7 maanden tot slachtrijpheid. De stieren zijn slachtrijp rond de 580 kg levend gewicht. Schematisch is dit weergegeven in tabel 1.

De opfokstal

De opfokstal is een gesloten stal, geïsoleerd en voorzien van mechanische ventilatie. De totale stalinhoud bedraagt 8 m³ per dier. Om de aanpassing van de jonge stieren, die via verzamelplaatsen worden aangevoerd, te vergemakkelijken is een mogelijkheid tot bijverwarming aanwezig. Vier maal per jaar wordt een nieuwe groep aangevoerd. Na 3 maanden gaan de jonge stieren naar de overgangsstal. Er is het all-in all-out systeem van toepassing.

In de opfokstal bevinden zich twee verschillende huisvestingssystemen. Aan de ene zijde van de stal staan 33 eenlingboxen met een afmeting van 65 cm breed en 175 cm diep, en aan de andere zijde 8 groepshokken van 275 cm breed en een hokdiepte van 250 cm, geschikt voor groepshuisvesting van 6 stieren per hok. De vloeren van zowel eenling- als groepshokken bestaan uit hardhouten lattenroosters.

Het voerhek van de groepshokken bestaat uit een

keerbuis en voerbakken met een vreetbreedte van 45 cm per dier. Aan de achterzijde van dit voerhek zijn tussenschotjes van 60 cm diep gemonteerd. Er bestaat de mogelijkheid de dieren in de eerste weken na aankomst aan te binden.

Het verstrekken van melk gebeurt twee maal daags via mixer, slang en doseerpistool in een emmer die in de voerbak geplaatst wordt. Ter gewenning krijgen de jonge stieren dagelijks kleine hoeveelheden ruwvoer en stierebrok. Extra drinkwater kan via drinknippels in de hokken opgenomen worden.

De overgangsstal

De overgangsstal is een gedeeltelijk open stal met natuurlijke ventilatie via space-boarding (lattenrooster) en open nok. De totale stalinhoud bedraagt 13 m³ per dier. De hoogte van de zijwanden is 180 cm plus 80 cm space-boarding. De stal is onderverdeeld in 10 groepshokken met volledig betonnen roostervloer, waarvan de achterste helft bedekt is met houten plankjes om een ligbed te vormen. De breedte van deze hokken is 450 cm bij een diepte van 250 cm. De jonge stieren gaan op een leeftijd van 7 maanden door naar de afmeststallen. Het all-in all-out systeem is ook hier van toepassing.

Het voerhek van de groepshokken bestaat uit een in hoogte verstelbare keerbuis. De meeste preventieve entingen, zoals pinkengriep en mond- en

Tabel 1 Huisvesting vleesstieren Waiboerhoeve

Leeftijd	Stal	Type stal	Type hokken	Diepte hok
0- 3 mnd	1 opfokstal 80 plaatsen	gesloten, geïsoleerd	boxen en groepen op houten lattenroosters	2,50 m
4- 6 mnd	1 overgangsstal	open, spaceboarding	groepen op betonrooster met houten ligbed	2,50 m
7-16 mnd	2 afmeststallen	open, spaceboarding	groepen op betonroosters	4,00 m

De opfokstal.

klauwzeer, worden in deze stal uitgevoerd.

De afmeststallen

In de twee afmeststallen kunnen per stal 130 stieren ondergebracht worden. Het zijn open stallen met space-boarding in de wanden en een open nok. De wanden bestaan tot twee meter hoogte uit wallboard elementen, waarboven zich een één meter hoge space-boarding bevindt met spleten van 1,9 cm en latjes van 9,0 cm breed. De voor- en achtergevels zijn voorzien van topgevels van metalen damwandprofiel en van opklapbare deuren.

Aan beide zijden van de voergang liggen groepshokken. De hokken hebben een breedte van 3,90 meter en een diepte van 4 meter. De afscheiding tussen en achter de hokken bestaat uit gegalvaniseerde stalen hekken met verticale spijlen. Het hek dat als achterafschieding dient, is aan beide zijden draaibaar naar een achterliggende 70 cm brede werkgang. Deze werkgang is een onderdeel van de stal en puur gebouwd om veilig met de stieren te kunnen omgaan. Hij wordt veelvuldig

gebruikt bij het wegen, indelen en uiteindelijk bij het afleveren van de stieren.

De vloeren van de hokken bestaan volledig uit betonnen roosters, met daaronder de mestkelders. Deze zijn 150 cm diep en hebben een opslagcapaciteit voor circa 7 maanden. Elke kelder is door een muur in twee delen gesplitst met aan voor- en achterzijde van de stal doorgangen om rondpompen en mixen mogelijk te maken.

De voerhekken van de groepshokken bestaan uit een 40 cm hoge hardhouten balk met daarboven een in hoogte verstelbare keerbuis. Aan de staanders van dit voerhek zijn drinknippels bevestigd. De bovengrondse leidingen van deze drinknippels zijn voorzien van verwarmingslint, buisisolatie en afgeschermd door metalen kokers om vorstschade te voorkomen.

In de afmeststallen verblijven de stieren voor diverse onderzoeken zoals het beproeven van verschillende voersoorten en voersystemen. Daarnaast worden ook proeven opgezet om kruislingstieren onderling en met zuivere roodbonte of zwartbonte stieren te vergelijken.